

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

SPRENDIMAS DĖL AUDITO METU NUSTATYTŲ REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖJE

2006 m. birželio 8 d. Nr. SP- 7
Vilnius

Išnagrinėjęs valstybinio finansinio audito, atlikto Marijampolės savivaldybėje (toliau – Savivaldybė), 2006 m. gegužės 30 d. ataskaitą Nr. FA-1200-4-1-55, n u s t a t a u:

1. Savivaldybei Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2 straipsnis ir 4 priedėlis) buvo skirta speciali tikslinė dotacija valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti – 15456,9 tūkst. Lt ir mokinio krepšeliui finansuoti – 26468 tūkst. Lt.

2. Savivaldybės taryba:

2.1. 2005-02-25 sprendimu Nr. 1-494 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2005 metų biudžeto patikslinimo“ 3730,5 tūkst. Lt tikslinės paskirties asignavimų, skirtų valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai (kompensacijų (šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui) skaičiavimas ir mokėjimas) atlikti, perskirstė kitoms Savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti ir taip pažeidė audituojamu laikotarpiu galiojusio Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 3 straipsnį, kuris nustatė, kad vykdant biudžetą nepanaudotos specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms, išskyrus specialią tikslinę dotaciją, numatytą valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ir butų, atlikti sumos gali būti ketvirtame ketvirtyje naudojamos bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti, pirmiausiai – įsiskolinimams dengti. Atsižvelgiant į tai, kad 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo (2005-06-30 įstatymas Nr. X-289) 11 straipsniu (4 priedėlis) Savivaldybei buvo sumažinta speciali tikslinė dotacija valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2298,3 tūkst. Lt, o sumažinus specialią tikslinę dotaciją Savivaldybės biudžeto asignavimai valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti liko nesumažinti, iš viso pažeidžiant šio įstatymo 3 straipsnį buvo

perskirstyta bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti 1432,2 tūkst. Lt asignavimų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms;

2.2. Perskirstė mokinio krepšelio lėšas kitoms švietimo įstaigų reikmėms finansuoti pažeisdama audituojamu laikotarpiu galiojusio Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 6 straipsnį: 2005-03-25 sprendimu Nr. 1-499 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2005 metų biudžeto patikslinimo“ – 809,3 tūkst. Lt, kol nebuvo įvykdyti 2004–2005 mokslo metų bendrieji ugdymo planai, ir 2005-09-30 sprendimu Nr. 1-623 „Dėl Marijampolės savivaldybės 2005 metų biudžeto patikslinimo“ – 408,8 tūkst. Lt, nors įstatymu buvo leista naudoti kitoms švietimo reikmėms nuo gruodžio 1 d.

3. Savivaldybės administracija pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas – naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal paskirtį, nes valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai (kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimas ir mokėjimas; valstybės funkcijos kodas 09.06.01.01) atlikti skirtas lėšas panaudojo geltonųjų autobusų, skirtų mokiniams vežti į mokyklas, išlaikymui – 21500,00 Lt. Pagal Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir finansų ministro 2004 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 1K-268 patvirtintos Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos 25 punktą (galiojusį audituojamu laikotarpiu) geltonųjų autobusų išlaikymui specialiosios tikslinės dotacijos lėšos negalėjo būti naudojamos.

4. Marijampolės 6-oji vidurinė mokykla, Rygiškių Jono gimnazija, Petro Armino vidurinė mokykla, Liudvinavo Kazio Borutos vidurinė mokykla ir Igliškėlių pagrindinė mokykla pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas – naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal paskirtį, nes:

4.1. Dalį Mokinio krepšelio ir Mokinių pavėžėjimo sąmatose numatytų lėšų panaudojo ne pagal šias sąmatas ir ne pagal paskirtį (iš viso 796471,37 Lt), nes šios lėšos buvo panaudotos mokymo aplinkos išlaidoms, iš jų: 6-oji vidurinė mokykla – 322481,87 Lt, Rygiškių Jono gimnazija – 223015,54 Lt, Petro Armino vidurinė mokykla – 111340,17 Lt, Liudvinavo Kazio Borutos vidurinė mokykla – 139633,79 Lt. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1520 patvirtintų Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 2, 6 ir 13 punktais mokinio krepšelio lėšos negalėjo būti naudojamos mokymo aplinkai finansuoti, nes jos yra skirtos švietimo ir mokslo ministro patvirtintam ugdymo planui įgyvendinti, pedagogų tobulinimuisi, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, mokyklos valdymui, mokyklos bibliotekai, pedagoginei-socialinei ir psichologinei pagalbai, o pagal Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos 25 punktą specialiosios tikslinės dotacijos lėšos valstybinei funkcijai (kompensacijų (lengvatinio keleivių

vežimo) skaičiavimas ir mokėjimas) atlikti turėjo būti naudojamos kompensuoti mokinių patirtas važiavimo išlaidas Transporto lengvatų įstatymo 6 straipsnio nustatyta tvarka.

4.2. Dalį lėšų, skirtų valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai (kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimas ir mokėjimas; valstybės funkcijos kodas 09.06.01.01) atlikti panaudojo (iš viso 110964,89 Lt) mokinių važiavimo išlaidoms kompensuoti maršrutiniais taksi ir specialiųjų reisų autobusais (pagal specialiųjų reisų maršrutų sutartis sudarytas su vežėjais), kurie nėra kompensuojama transporto rūšimi pagal Transporto lengvatų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies nuostatas, iš jų: 6-oji vidurinė mokykla – 33003,74 Lt (maršrutinių taksi maršrutams), Rygiškių Jono gimnazija – 37691,70 Lt (maršrutinių taksi maršrutams), Petro Armino vidurinė mokykla – 2863,56 Lt (maršrutinių taksi maršrutams), Liudvinavo Kazio Borutos vidurinė mokykla – 21448,19 Lt (specialiųjų reisų maršrutams) ir Igliškėlių pagrindinė mokykla – 15957,70 Lt (specialiųjų reisų maršrutams). Vadovaujantis Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos 25 punktu specialiosios tikslinės dotacijos lėšos savivaldybėms buvo skirtos mokinių patirtoms važiavimo išlaidoms kompensuoti, kai kaime gyvenantys mokiniai Transporto lengvatų įstatymo 6 straipsnio nustatyta tvarka važiuoja į mokyklas vietinio (priemiestinio ar tolimojo) reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais, laivais ir keltais.

5. Liudvinavo Kazio Borutos vidurinė mokykla pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas – naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal paskirtį, nes dalį mokinio krepšelio lėšų 13882,40 Lt panaudojo pailgintos dienos grupės auklėtojo atlyginimui išmokėti už mokyklos teikiamas papildomas švietimo paslaugas, nesusijusias su ugdymo planų įgyvendinimu. Vadovaujantis Švietimo įstatymo 72 straipsnio 7 dalies nuostatomis, pailgintos dienos grupės organizavimas yra mokama papildoma švietimo paslauga, kuri teikiama mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu ir kurios mokesčio dydį nustato mokyklos steigėjas. Pagal Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 2, 6 ir 13 punktus mokinio krepšelio lėšos negalėjo būti naudojamos pailgintos dienos grupės auklėtojo atlyginimui, nes jos yra skirtos švietimo ir mokslo ministro patvirtintam ugdymo planui įgyvendinti, pedagogų tobulinimuisi, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti, mokyklos valdymui, mokyklos bibliotekai, pedagoginei-socialinei ir psichologinei pagalbai.

Pagal Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20 ir 20.6. punktus už išankstinę finansų kontrolę atsako viešojo juridinio asmens vyriausieji buhalteriai.

Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio, apibrėžiančio tikslinės paskirties lėšų naudojimą ir grąžinimą, 3 dalis nustato savivaldybėms pareigą metų pabaigoje likusias nepanaudotas tikslinės paskirties lėšas, nustatytas savivaldybių biudžetams priimant atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą, lėšas, kurios per metus buvo skirtos savivaldybių biudžetams pagal atskirus įstatymus ar Vyriausybės nutarimus arba panaudotas ne pagal savo tikslinę paskirtį, iki sausio 10 d. grąžinti į valstybės biudžetą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 18 straipsnio 1, 3, 4 ir 7 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Savivaldybės merui Vidmantui Braziui audito metu nustatytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus Savivaldybėje naudojant tikslinės paskirties lėšas ir jas skiriant kitoms savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti.

2. Įpareigoti Savivaldybės merą Vidmantą Brazį grąžinti į valstybės biudžetą panaudotas ne pagal paskirtį tikslinės paskirties lėšas, skirtas valstybinei funkcijai (kompensacijų (lengvatinio keleivių vežimo) skaičiavimas ir mokėjimas) atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti – 942818,66 Lt.

3. Įpareigoti Savivaldybės merą Vidmantą Brazį įstatymų nustatyta tvarka traukti teisės aktų pažeidimus padariusius asmenis tarnybinėn ar drausminėn atsakomybėn.

4. Nustatyti 70 kalendorinių dienų terminą sprendime nurodytiems įpareigojimams įvykdyti.

5. Nustatyti Savivaldybei 80 kalendorinių dienų terminą informuoti Valstybės kontrolę apie sprendime nurodytų įpareigojimų įvykdymą.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijai ir sprendime nurodytoms mokykloms.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Viktoras Švedas